

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed-
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Két erő.

Írta: Buza Barna.

Kértük Bécsben a kartelbankot, az önálló bankot, a katonai ténem már félig megigért változásokat. Mindenik kérésünkre a legridegebb, a legelbizakodottabb visszautasítás volt a felelet.

Lehet-e erre a magyarság részéről egyéb méltó válasz, mint a jogaink megvédésére való egy értelmű sorakozás?

Hogy az önálló bank felállítása nemzeti jogunk, az kétségtelen. Hogy akarata is a nemzet többségének, tehát nemzeti akarat, az is kétségtelen.

Tanultuk azt is, hogy az alkotmányosság lényege a nemzeti akarat valósalása.

Es azt látjuk, hogy az alkotmány pártja s ennek a sajtója érthetetlenül vad, szinte örvöngő gyűlölettel támad azok ellen, akik a nemzeti akarat érvényesülését kívánják.

A többségi akarattal szembe szögezik a maguk kisebbségi akaratát, a többségi akarat letörésére segítségül hívják a király vétóját. Es az „alkotmány” pártjának nevezik magukat.

Naszreddin Hodsa tréfái.

Eredetjét gyűjtötte és fordította:
Kunos Ignác.

A mint heverész egyszer a Hodsa, nagy zajt hall a kapuja előtt. Oda szól a feleségének, hogy keljen fel és gyujtson gyertyát, szét akar odakint nézni. Az asszony azt mondja neki, hogy sohasz törődjék vele. A Hodsa nem fogad szót, magára teríti a paplanját és amit kimegy benne, valaki lekupja róla és elfut vele. A Hodsa dideregve tér vissza és mikor kéri tőle a felesége, hogy miért lármáztak odakint, így felel neki: „Úgy látszik, ami paplanunkon veszek össze. Alig, hogy elvették tőlem, vége lett a larmának.”

Egy zöldséges kertbe tévedt egyszer a Hodsa és ami répa, retekféle csak a kezébe esett, mind bedugta a zsákjába. Meglátta ezt a kertész és ráfordmott a Hodsára, hogy mi keresni valója van itt. A Hodsa nem tudja, hogy mit mondjon és nagy zavarában azt feleli, hogy a minapi nagy vihar hajtotta ide. „Hát ezeket ki tépte ki?” — kéri a kertész, rámutatva a kitépelt vetemé-

Azt mondják: engedjünk a bank kérdésében, hogy az alkotmányosságot megmenthessük. Mert, ha ragaszkodunk a bankhoz, akkor veszélyeztetjük az alkotmányt.

Tehát az alkotmányt csak úgy menthetjük meg, ha a nemzet akaratát alárendeljük a király akaratának. Ha mindig azt fogjuk akarni, amit a király akar, akkor virágozni fog az alkotmányunk. Ha csak egyszer akarjuk is a magunk akaratát érvényesíteni, veszélyeztetjük az alkotmányt. Tehát áldozzuk föl a nemzeti akaratot, hogy az alkotmányt megvédhessük.

Vagyis: ha nem akarjuk, hogy a bécsiek megfojtsák a mi alkotmányosságunkat, hát fojtsuk meg mi magunk. Amit erőszakkal akarnak elvenni tőlünk, azt adjuk oda önként. Ezzel megakadályozzuk az erőszak érvényesülését, megvédjük magunkat az erőszak ellen.

Ime, ez ma az alkotmánypárti alkotmányosság. Az alkotmányhoz hozzá tartozik a királyi vétó, tehát az előtt meg kell hajolni. Vagyis alkotmányos alapelv szerint csak az történhetik, amit a király megenged.

nyekre. „A nagy vihar ide-oda dobált!” — feleli a Hodsa — „és amibe csak bele fogózkodhattam, mind a kezembe maradt.” — „Hát a zsákba ki töltötte őket?” — kéri a kertész nagy haraggal. „Epp ezen gondolkodom én is!” — volt a Hodsa válasza.

A folyó partjára megy egyszer a Hodsa felesége, hogy fehér ruhát mosson. Leteszi a szappant és hozzá lát a munkához. Egyszerre csak leszálly egy fekete holló és elkupja a szappant. Kiáltja az urának, hogy fusson a holló után. „Sohase bántsd!” — mondja a Hodsa — „piszkosabb az, mint mi, hadd mosakodjék meg egyszer ő is.”

Amint elérkezett a böjtök hónapja (Ramazán), egy nagy edényt vesz elő a Hodsa és hogy a napok számát el ne felejtse, mindennap egy-egy követ dob az edénybe. Egy kis lánya volt a Hodsának, aki az apja példáját látva, szintén beledobálgotott egyet-egyed. A böjtölések 25 napján kéri tőle valaki, hogy hányadik napot böjtölök már. „Várj egy kissé”, mondja a Hodsa, „mindjárt meg-

Ezek szerint a legalkotmányosabb uralkodó volt Európában Abdul Hamid, mert ő igazán azt akarta, hogy csak az történjék, amit ő megenged. Es az alkotmány leggonoszabb ellenségei az új törökök, akik ezen a szent, alkotmányos elven csorbát merettek ütni.

Az alkotmánypárt felfogása szerint nagyon könnyű az alkotmányosságot fentartani. Egyszerűen a nemzeti többség akarja mindig azt, amit az uralkodó akar s kész van a leggyönyörűbb alkotmányosság. Így egész bátran lehetett volna XIV. Lajos is, Nagy Péter cár is, sőt akár Caligula is alkotmányos uralkodó.

Csak egyet kérdeznék az alkotmánypárttól, ha az alkotmányosságnak annyira lényeges tartalma a királyi vétó, hogy alkotmányos országban kizárólag csak az történhetik, amit az uralkodó megenged: mondják meg, hogy mi hát akkor az abszolútizmus?

Bizony kár ilyen súlyos időkben farizeusi szemforgatással helyeselni azt, ami helytelen és erőszakos és oldalba támadni azokat, akik a nemzet jogainak érvényesítéséért küzdenek?

mondom” és azzal siet hazafelé. Otthon előveszi az edényt és a mint kezdi a követ számlálni, százhuzat talál benne. „Ha valamennyit bevallom, — gondolja magában a Hodsa, — kinevetnek és azt fogják rám, hogy megbolondultam. Legjobb lesz, ha eltagadom a javát.” Azzal visszatér és azt mondja, hogy ma a negyvenötödik napja van. „Oh Hodsa, — mondják neki, — hisz harminc nappól áll az egész böjthónap, hogy mondhatsz ilyet?” „Még keveset is mondtam” — feleli a Hodsa. Ha az edényem kövei után indulnék, — százhuzadik napja volna ma a hónapnak.”

Egy létrát kap egyszer a Hodsa a vállára, oda támasztja egy kert falához, fölmászik rá és bemegy a kertbe. Megpillantja a kertész és kéri tőle, hogy mit akar. A Hodsa nagy gyorsan odasiet a létrájához és így szól: „Létrát árulok.” — Itt szoktak létrát árulni? — kéri a kertész. „Oh te tudatlan ember, — szól a Hodsa, — létrát ott árulnak a hol van!”

A temetőben sétált egyszer a Hodsa és megpillant egy jó régi

Nekik nem elvük az önálló bank, nem is tartják jónak. Lehet. De joga van hozzá a nemzetnek s akarja a többség. Szabad-e annak a pártnak, amely az alkotmányról nevezte el magát, szembe szállani azokkal, akik a nemzetnek egy kétségtelen jogát akarják érvényesíteni s tajtékozó dühvel követni el mindent, hogy a nemzet jogának érvényesülését megakadályozza?

Ha nem kívánták is eddig, most, mikor Bécs ellene szegül, minden alkotmányosan érző embernek követelnie kell, hogy valósuljon a többség akarata. De legalább is nem szabad az alkotmányos többségi akarat érvényesülése ellen harcot indítani.

Milyen szépen megértette ezt gróf Andrássy Gyula ezelőtt négy esztendővel! Ő ellensége volt a magyar vezényszónak. Emlékeznünk, hogy a babiloni tornyot emlegette, mikor a hádsereg nyelvbéli egységének megbontása ellen felszólt, 1905-ben pedig azt mondta, hogy miután immár kétségtelenül a nemzeti többség akarata a magyar vezényszó, ő is követeli az alkotmányos elv alapján ennek érvényesülését.

sírkövet Holtnak tettei magát, hogy lássa vajjon eljönnek-e hozzá a kérdezőangyalok. Egyszerre csak haragszótt hall. „Itt az ítélet napja!” kiáltja el magát és futásnak ered. Egy karaván haladt volt arra felé, az öszvérek megjíjedtek és össze vissza gabalyodtak. „Ki vagy ember?” — kéri a Hodsától a karavánfőnök. „Halott vagyok, egy kis sétára jöttem elő”, feleli a Hodsa. „No majd megstájtaltak én!” mondja az ember és azzal szolgáltnak egy-egy botot ad a kezébe és jól agyba főbe verik a Hodsát. A Hodsa menekül és a mint hazaérkezik, kéri a felesége, hogy mi lette, hol volt. „Meghaltam volt a temetőben feküdtem”, — szól a Hodsa. „Hát mi van a másvilágon?” — kéri a felesége. „Ha a karaván öszvéreit meg nem ijeszti, nincs semmi különös”, — felelt a Hodsa.

Összeszedi egyszer a Hodsa a tyukjait, egy kasornyába teszi és viszi őket Szivri Hiszárba. Utközben, hogy valahogy meg ne fulladjanak, kiengedi őket a szabadba. Ahány annyi felé szaladt. Veszi a

Nagy Mihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság.

Elsőrangú modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30000 hl.

Gyárt: Márciusi, Korona és Casino sört.

Sátoraljauhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus-utca.

Zemplénmegyei képviselőink: Mezőlaborcz, Sztropkó, Homonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmeccz, Perbenyik és Szerencsen állandóan friss és zamatos sört szállítanak.

Hát az alkotmányos elv csak a magyar vezényszóra volt érvényes, az önálló bankra nem?

Míg egymás közt vitáznak a pártok egy-egy kérdés felett, addig az csak parlamenti küzdelem. Mikor egy kérdésben kialakul a többségi akarat, s az uralkodó ennek ellene szegül, akkor már nem egy politikai kérdésről, hanem az alkotmányosságról, a nemzeti akarat erejéről, érvényesüléséről van szó. S ezért aztán harcra kell szállnia minden magyar embernek.

Ujra az történt, ami már oly sokszor Magyarországon: a nemzeti akarat szembe került a királyi vétóval. Ez a két tényező, ez a két erő küzd most egymással. Ebben a harcban igaz magyar embernek csak egy oldalon lehet helye: a nemzeti akarat táborában.

— máj. 5.

Bankfiók Sátorlajuhelyben. Az osztrák-magyar bank kormányzótanácsában tíz új bankfiók felállítását határozták el. Mint értesülünk a bankfiókok egyikét Sátorlajuhelyben kívánják felállítani s e célból a tárgyalások az illetékes tényezőkkel már meg is kezdődtek. Mindenképen örömdetes volna, ha a bankfiókok egyike Ujhelyben létesülne, mert eltekintve a helyi kereskedelemre és pénziacra való kiszámíthatatlannul kedvező hatásától, egy monuméntális épülettel gyarapodna városunk főtere. Felette fontosnak tartjuk tehát, hogy a város és megye intéző kérei minden befolyásukat latba vessék a bankfiók elnyerése céljából.

Az ungvári áll. polg. leányiskola sátorlajuhelyi tanulmányútja.

A létért való küzdelem, a prózai egyhangúság közepette szinte megfeledkezünk arról, hogy városunk és környéke a hazafiai zárandokolás egyik főállomása, hogy Széphalom, Borsi és nagy Kossuthkhöz fűződő számtalan reliquia kiváló történelmi fontosságot biztosított Sátorlajuhelynek.

Hodsa a botját, a kakast üldözöbe veszi és így korholja: „Ejféli után tudod, hogy hol hasad a hajnal, fényes nappal még az egyenes utat sem ismered?”

Agyan feküdt a Hodsa, valami betegség bántotta, Sorba látogatják a szomszédjai és annyi ideig elüldögélnék mellette, hogy rájuk un a Hodsa. Egyszerre csak felkel az ágyából és így szól hozzájuk: „Most már semmi bajom, mehettek haza”.

Igy szólít egyszer a Hodsa egy faluban: „Tudjátok meg, oh emberek hogy a mi városunk levegője ezzel a faluval egy és ugyanaz.” „Honnan tudod?” kérdik tőle. „Onnan, — felelt a Hodsa — mert éppen olyan csillagok vannak itt is, mint a mi Ak Sehir városunkban”.

Kilenc parát kapott egyszer a Hodsa álmban. „Tízet adjatok legálább”, veszekedik a Hodsa és amint fölriad az álmából, látja, hogy üres a marka. Nagy gyorsan behunyja a szemét, a kezét meg kinyújtja és így szól: „No nem bánom, legyen hát kilenc parát!”.

A büszkeség érzete fogott el tehát bennünket vasárnap, a midőn verőfényes tavaszi napon impozáns kocisor vonult végig utcáinkon, a kocsiok telve a jövő honleányával, kik tanulmányutjuk célpontjává választották városunk és környéke nevezetességeinek megtekintését.

Dicséret illeti meg az ungvári áll. polg. leányiskola tantestületét, hogy a gondjaira bízott ifjuságot nem frázissokkal, hanem tényekkel lelkesíti, hogy az eszményiség kuitszát ily szép módon istápolja.

Kora reggel érkezett meg vasárnap az a vonat, mely az ungvári áll. polgári leányiskola 60 növendékét (csak a IV. osztály és a felsőbb tanfolyam növendékei vettek részt) s a 7 tagból álló tantestületét hozta meg. Az állomásnál Gyulai Károly polg. isk. igazgató várta és üdvözölte őket. A gyülekezés a polg. leányiskola helyiségében volt, hol a kirándulók száma a helybeli iskola IV. osztályu tanulóival százza egészítődött ki és alig tudtak 22 bérkocsiban elhelyezkedni. A kirándulásban résztvett Beregszászy István a minden kulturális igénykedést örömmel pártoló kir. tanfelügyelő, az állami polgári leányiskola tanestülete és a polg. fiúiskola képv. seletében Kertész Ödön igazgató.

Az impozáns, robogó kocisor Borsiba tartott, hová megérkezvén, a kar Vágó Gyula vezetésével elénekelte a Hymnuszt. Ezután Gyulai Károly igazgató szépszavakkal méltatta a hely jelentőségét, egyben méltatva a nagy fejedelem és Zrinyi Ilona kiváló érdemeit. Nagyhatású beszédét 2 szavaltat követte és a szép ünnepi látogatás a Honfidal élénkelésével fejeződött be.

Borsiból a menet Széphalom felé tartott, hová d. e. 10 órákor érkezett meg.

A nagy Kazinczy sírjánál ismét Gyulai Károly emlékezett meg az ott nyugvóról, kiemelve irodalomtörténeti hívatását, jellemezve egyéniségét, mint a szép, jó, de egyben nagy lélek egyik mintaképét. Ezután 2 növendék elszavaltá Tompa és Tóth Kálmán Széphalomra vonatkozó szép költeményét, majd a Szózat hangjai mellett indult a társaság a muzeum megtekintésére, hol a kegyelet érzetét kellette fel minden egyes emléktárgy.

A kivándorló csapat itt meguzsonnázott és déltájban értek vissza a városba, hol kis pihenő után a Kovacsicsné-féle vendéglőben közeledőre gyűltek össze. Az izletes ételek és a cigányzene vig kedélyt eredményezett és az ebéd befejeztével a leánykák táncra perdultek.

Délután 3 órákor azonban sorakozva, a menetet a megyeházába tartott, hol Gyulai Károly Kossuth Lajosról emlékezett meg és a nagyteremben elhelyezett több képet, jelesül Dudits: Az ónodi országgyűlés szép festményét ismertette, majd a francia háború eseményeinek emléksobrát megtekintve, Kossuth hajdani lakóháza előtt gyülekeztek, hol Deák Gyula, az ungvári intézet agilis igazgatója néhány szép szó kíséretében átadta a babékoszorút.

A vasuti állomásnál meguzsonnázta, délután 4 és fél órákor itt hagytek bennünket az ungváriak, tapasztalatokkal gazdagítva, lelkesedéssel telve és magukkal vive egy tartalmas szép nap emléket. — sz.

MEGYE ÉS VAROS.

A választó polgárok figyelmébe!

Zemplén vármegye központi választmánya által Sátorlajuhely város országgyűlési képv., választóinak az 1910-ik évre összedíltott ideiglenes névjegyzéke valamint a f. évre érvényes névjegyzékéből a kiigazítás alkalmával kihagyottak névjegyzékéi május hó 5-től május 25-ig a város-házán közszemlére *kitéltnek*, hol ezen névjegyzékek reggeli 8 órától déli 12 óráig megtekinthetők. Ugyanezen idő alatt lesznek közszemlére téve és tekinthetők meg a nagyközségek és községek ideiglenes névjegyzékéi az illető nagyközségben, illetve körjegyzői székhelyen.

A választók névjegyzéke ellen az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. §-ban felsoroltak felszólalhatnak és a *felszólalások* a városi, illetve községi előjárásánál, vagy a körjegyzőségeknél folyó évi május hó 5-től **inájus 16 15-ig írásban benyújthatók.**

Mindenkinek jogában áll azon választó-kerületben, melyhez tartozik valamely község névjegyzékébe felvéttetett, bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalások szintén mindenki által megtekinthetők és azokra azok részéről, akik felszólalni jogosítva vannak (saját személyét illetőleg mindenki felszólalhat), az *észrevételek május hó 16-tól 25-ig* írásban ugyanott beadhatók.

Mint ahogy úgy az összeírásnál, mint az ideiglenes névjegyzékek leírásánál tévedések fordulhatnak elő, figyelmeztetjük a választó polgárokat hogy a közszemlére kitett ideiglenes névjegyzéket megtekinteni saját érdekében senki el ne mulassza.

H I R E K.

Csalán krónikája.

Valami a „Kazinczy kör”-ből.

A Kazinczy kör tárgysorsjátékán

— Bizony furcsa az eset —

A nyerőszám boldog tulajdonosa

A nagy tömegben elveszett.

De a nagy Hornyay kutató szemével

Mégis meglátta a nyerőt

S örömmámorában ráhuzta menten

A láthatatlanságból szőtt lepedőt.

En fellebben:tem a titok fátylát,

Bár elpirulnak Ujhely ormai

Mert a nyerő nem volt mas senki,

Mint főtítkár ur Hornyay.

— Uj bölcsészettudor. *Visegrady*

János főgymnásiumi tanárt, lapunk kiváló munkatársát f. hó 1-én a budapesti tudományegyetemen a bölcsészet tudórává avatták.

— **Halalozások.** Üzv. Reichard

Mórni köztisztelőben álló matróna, kit játékosságáról városzerte ösmertek, életének 74-ik évében hosszús szenvedés után f. hó 1-án elhunyt. Temetése f. hó 2-án délután fél 5 órákor volt nagy részvét mel-

lett. — Benyói és urbánói Benyovszky Ferencné szül. Geőze Mária élete 69-ik évében f. hó 3-án Nagykemenőn elhunyt. Temetése ma d. u. 5 órákor volt.

— **Eljegyzés.** Gálszécsi *Ujváry* Zoltán honvéd főhadnagy eljegyezte *Bauer* Antal polgártársunk leányát *Mandikát*

— **Zászlószentelési ünnepély.** A Sárospataki Állami Tanítókéző-Intezet május 9-én herceg Windisch Graetz Lajosné, mint zászlóanya és herceg Windisch-Graetz Lajos, mint fővédnök védnöksége alatt ifjusági zászlószentelési ünnepélyt és táncmulatságot rendez. A zászlószentelési ünnepély kedvező idő esetén az intézet udvarán, kedvezőtlen idő esetén a főiskolai tápintézet helyiségeiben délután 4 órákor fog megtartani. A táncmulatság a főiskolai tápintézet helyiségében este fél 9 órákor kezdődik. Belépti díj: Személyleg 2 korona, családijegy 5 korona. A zászlószentelési ünnepélyre megváltott jegy a táncmulatságra is érvényes.

— **A varánói rabbi ügye.** Ösmertes lapunk olvasóközönsége előtt ez a nagy port vert ügy, mely már évek óta tartja izgalomba a varánói zsidóságot és amelyből kifolyólag a vallás és közoktatásügyi miniszter felügyesztette állásától a rabbit. Zemplénvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya f. hó 4-én tárgyalta ezt a fegyelmi ügyet és a rabbit, mint anyakönyvvezetőt az ellene emelt vádak alól felmentette. Ezzel az ítélettel még kino-abbá vált ez az áldatlan ügy, amennyiben a vallás és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyott választott bírósági ítélettel Wechsler Soma rabbi-állásától már régen jogerősen el van mozdítva és illetményeitől — az esetre, ha Varánón marad — megfosztva, míg a fegyelmi választmány tegnap határozatával, mint anyakönyvvezető továbbra is kötelezve van Varánón való tartzkodásra. Mint halljuk, a feljelentők nem nyugszanak meg az első foku ítéletben.

— **Az ujhelyi sorozás** — mint már jeleztük — folyó hó 7-én és 8-án fog a „Magyar király” szálloda udvari termében megtartatni.

— **Országos ifjusági tornaverseny.** A május hó 22-én és 23-án megtartandó országos ifjusági tornaversenyre nyárgan készül a középiskolák ifjusága. A benevezések a versenyre már megtörténtek. E szerint részt vesz a versenyen összesen 94 intézet 3801 tanulóval és 419 tanárral. A kassai tankerületből 9 tanintézet 358 tanulóval 39 tanár vezetése alatt vesz részt a versenyen, melyből az ujhelyi főgymnázium 24 tanulóval állít ki 4 tanár, névszerint: *Kudlicska* Károly tornatanárt, *Dr. Visegrady* János, dr. *Jambor* György és *Kolozsvary* Lajos tanárok vezetésével.

— **Az új menetrend.** A folyó évi május hó elsején életbelépő vasuti új menetrendben minket érdekölő legyesebb változások a következők: A Sátorlajuhelyről Budapestre délután 1 órákor érkező gyorsvonat Vámosgyörk állomáson rendesen megállítatik. A Budapestről Munkácsra d. e. 8 óra 30 p.-kor induló személyvonat Rákosesabán, Rákórkeresztúron és Máriahegyen, a Sátorlajuhelyről jelenleg reggel 6 óra 35 p.-kor Budapestre érkező személyvonat pedig Rákórkeresztúron és Rákórkeresztúron nem fog megállani, míg a Munkácsról este 8 órákor Budapestre érkező személyvonatnál Gödöllő és Isaszeg állomásokon csak a leszállás lesz megengedve. A jelenleg Budapestről este 9 óra 40 p.-kor Sátorlajuhely felé induló személyvonat folyó évi ápr. hó 30-án már nem indítottat, helyette az új menetrend szerint Budapestről éjjel 10 óra 15 p.-kor Sátorlajuhely felé induló személyvonat már április hó 30-án közlekedett. Az új menetrend szerint Budapest keleti p. u.ról

éjjel 11 óra 35 p.-kor Miskolcra induló új vegyesvonat már április hó 30-án Rákóczi mint különvonat indították és onnan tovább új menetrendjében közlekedik.

— **Eszküdték kisorsolása.** A sátoraljai helyi kir. törvényszéknél az 1909. év május hónapban tartandó II-ik ülészakra kisorsolt rendes esküdték: Kazinczy Andor, Bein Henrik, Blau Bóia, Szladek Károly, Nagy Sándor, Berchtold Kázmér gróf, dr. Kiss Sándor, Vinyicay György, Desseffy Tamás, Rudali Izrael, dr. Dávidovics Adolf, dr. Nyomárkay Odún, Landesmann Vilmos, Constantin Géza, Barnai Andor, dr. Kasztriner László, Gottlieb Ignac, Moskovics Géza, Szabó István, Garai Mór, Vadász Antal, Kornstein Jenő, Potoczy Kálmán, Widder Aron, Majoros Gyula, Ribó György, Rothman Herman, Bánóczy Kálmán, Führer Miksa, Venglercsik István. — Helyettes esküdték: Haas Adolf, dr. Tóth Alajos, Borecsik Gyula, Perlstein József, Bokor József, Stich Lajos, Némethy Bertalan, dr. Legeza János, Oláh Béla, Róth Bernát.

— **Himlőoltás a városában.** A polgármester értesíti a város közönségét, hogy a folyó évi himlőoltást Dr. Stern Armin városi orvos június 2-től kezdve minden héten vasárnap és szerdán délután 2—4 óráig a rendőrkapitányi hivatalban fogja eszközölni. Az ujrólaltás május hó 17-től kezdve fog a helybeli iskolákban foganatosítani.

— **Mozi a gyártelepen.** A gyártelepi dal-zené-és önképzőkör egy újabb módot talált arra, hogy tagjait szórakoztassa és oktassa. Magófényképlőadásokat rendez, miáltal eléri egyrészt, hogy tagjainak szórakozást nyújt, de másrészt tanulságos, ismeretterjesztő képekkel lehelővé teszi, hogy a szórakozás közepette ösmereteket is gyarapítsák a tagok. Legutóbb f. hó 1-én s 2-án este voltak ilyen előadások a kör helyiségében, mikor Leon Guamont világhírű passióképe (Krisztus élete, szenvedése születésétől kezdve egész haláláig) került bemutatásra. Az előadást szombaton délután a zardai áll. polgári leányiskolai növendékek is megnézték, az önképzőkör tehát valóságos kulturmissziót teljesít ezen előadásaival.

— **Tűz.** F. hó 2-áról 3-ára virradó éjjel az Andrássy-útcán tűz ütött ki. Az ág. evangélikus egyház tulajdonát képező és a templom tőszomszédságában levő sárokház tetőzete gyulladt ki ismeretlen okból. A tető leégett, Schvarcz szatócs üzletét azonban, mely az emeltett házban van, nem érte a tűzveszedelem, amennyiben a Friss Heiman tűzoltó parancsnok vezetése alatt kivonult tűzoltóknak sikerült a tüzet ideje korán lokalizálni.

— **Modern vállalat.** Mulatságos eset történt a napokban az államasutak helybeli gyártelepén. Pályamunkások dolgoztak a sinek mentén. Közülük az egyik észre vette, hogy a földre tett kabátja zsebéből eltűnt egy 20 koronás arany. A pénz kezekeztetése céljából nyomban megindult a nyomozás. Egy fiatal munkást — aki ott settenkedett — fogták nyomban vallatásra és mikor ez eredményre nem vezetett a megmotozásához kezdte. Am ez sem vezetett eredményre s így kénytelenek voltak a konokul tagadó munkást szabadjára eresztetni. A vállalatok egyikének azonban segítségem volt innyére, hogy a gyanúsított ily könnyű szerrel szabadult. Utána iramodott hát a szabadjára eresztett munkásnak és utóirve, két hatalmas csattanó pofont helyezett el

annak képes ábrázatán. A pofonoknak nem várt eredménye lett. Alig esattantak el, hirtelen kirepült az imént hiába vallott és megmotozott munkás szájából a keresett 20 koronás arany. A 20 koronás ilyenformán került vissza jogos tulajdonosához.

— **Állatfelhajtásos vásár.** F. hó 4-én állatfelhajtásos vásár volt Sátoraljai helyben. A vásár elég népes volt és szarvasmarhát, valamint lovakat nagy számban hajtottak fel. Ezen a vásáron — kivételesen — nem csak a kínálat, de a kereslet is nagy volt. Különösen Galiciába szállítottak sok szarvasmarhát odavaló kereskedők.

— **Nagy tűzvész Laborcmezőn.** Április 25-én délután fél 4 órakor nagy tűzvész pusztított Laborcmezőn. Egy pár perc alatt az egész virágzó község egy lángtenger volt. A veszélyt fokozta az erős déli szél, amely a szalmás házfedelekre hordta az égő szalmát s így az égő tetők miatt sem az utcán áthaladni, sem az udvarokba bemenni nem lehetett. Leégett a paplak, az iskola, 37 lakóház az összes gazdasági melléképületekkel, továbbá oda pusztult 1 telen, 2 borju, 5 sertés, sok aprómarha és 1966 korona készpénz is. A kár épületekben, a legalaosnyabb becslesek mellett 63.8000 korona, ingóságokban 25.921 korona s így az összes kár meghaladja a 90.000 koronát. Biztosítva csekély összegre csak egy néhányan voltak, e címen legfeljebb 10.000 korona kár térül meg. A szerencsétlen tűzkárosultaknak, akiknek utolsó fataluk is odaégett, Weisberger Lipót és Grünfeld Mór kereskedők 2—2 zsák lisztből kenyeret süttek és azonnal szétosztották; Böhmler József báró Baich Milán tótalmádi uradalma főintézője szintén kenyeret és takarmányt osztott ki a népnek. Haraszhay Miklós járási főszolgabírónak személyesen intézkedett a helyszínen, kért sürgősen államségélyt és 20.000 korona inségkölcsönt.

— **Lóosztályozás.** A vármegyei alispán ur rendeletével kiadott cs. és kir. 6-ik hadtestparancsnokság működési terveze szerint Sátoraljai helyi városában a lóosztályozás 1909. évi május hó 10-én fog megtartatni. A lótulajdonosok felhívja a rendőrkapitányság, hogy összes lovaikat folyó évi május hó 10-én reggeli 8 órára a vásártéri szarvasmarha karámba az osztályozó bizottság elé állítsa a törvényes következmények terhe alatt el ne mulassák.

— **Új telefonelőfizetők.** A „Pannónia” szálloda 101 és dr. Burger Jakab ügyvéd 102 számmal a telefon előfizetők sorába léptek.

— **A bevonuló legénység ingyen utazása.** A honvédelmi miniszter az illetékes ténnyezőkkel abban állapodott meg, hogy a fegyvergyakorlatok- vagy felülvizsgálatokra bevonuló legénység — a behívójegyen feltüntetett bevonulási állomásig a vasúti viteldíj fizetése nélkül utazhassék.

— **A kutyazárlat feloldva.** A 40 nappal ezelőtt elrendelt kutyazárlatot a rendőrkapitány feloldotta. A kutyáknak szájkosárral való ellátása — a fennálló szabályrendelet szerint — ezután is kötelező. A kinek kutyája az utcán szájkosár nélkül kóborol, tulajdonosát megbüntetik.

— **A férj panasza.** K. A. helybeli lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy házastársa, míg ő napi munkáját végezte, közel 100 korona készpénzzel és külföldre házi felszerelésekkel lakásáról ismeretlen helyre

távozott. A rendőrség a megugrott mennyiségű a faképnél hagyott férj kívánságára körözött.

— **A rendőrség április hóban.** A rendőrkapitány április havi jelentéséből a következő adatokat vettük ki: A személyi és vagyonbiztonság általában kielégítő volt. Lopás büntette 4, lopás vétsége 11, egyéb bűneset, vagy vétség 7 esetben fordult elő. Baleset bejelentés, jelentéktelenebb sérülés történt 10. A kihágási iktatóba beérkezett 140 ügydarab. A múlt hó folyamán orvosrendőri szemlék tartattak a mézáró, hentes, pék, stb. elárusító üzletekben, miből folyólag tisztátalanságért, hibás mérleg használatáért s a sulyszerintű árjegyzékek kifüggesztésének elmulasztása végett 18 egyéni büntetést meg. Tej vizsgálat is tartott, a melynek eredménye, az hogy 9 mintából a kassai m. kir. mezőgazdasági vegyészletti állomás négyet vizvel hamisítottnak talált. Ezek tulajdonosai ellen a kihágási eljárás folyamatban van. Kiutasított és eltolonozoltatott 28 a közbiztonságra veszélyes egyén. Tűz három esetben fordult elő. Ebből említésre méltó a máv. állomás területén április hó 2-án támadt tűzveszedelem, a mikor kb. 150000 korona értékű fa és készpénz esett a tűz martalékává. Megemlített továbbá a Klein Jenő fűszer és csemegeáru kereskedő kárára történt boiti tűz, a melynek keletkezését kinyomozni nem sikerült. Amerikába kivándorolt 7, visszatért 1 egyén. Közeledési akadályok elő nem fordultak; az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült; kőborozigányok nem garázdálkodtak; izr. zugiskolák fel nem fejezték. Az elmúlt hónapban beérkezett összesen 955 ügydarab. Ebből kapott: 1) rendőrkapitány 301 drb. elintéztet 294, elintézetlen 7. 2) Rendőrkapitány 194, elintéztet 184, elintézetlen 6. 3) Rendőrbiztos 264, elintéztet 254, elintézetlen 10. 4) Rendőrtolonok 195, elintéztet 190, elintézetlen 6.

— **Negyven milliónál több fedél-cserepet gyártanak** alispán a Bohu-féle téglaáruak a szab. Bohu-féle természetes vörös fedélcserepekkel, melyek kiváló minőségűnek fogva közkezdveltségnek és nagy keresletnek örvendenek.

IRODALOM.

Könyvismertetés.

Zemplénvármegye Monographiája
XXII. közemény.
Az elnyomatás és felszabadulás kora.
(1848—1867.)

Az 589 lapon a Rakóczy családról írt részben azt olvassuk, hogy egy Rakóczy György 1525—1526-ban Zemplén megye alispánja. Ezt annyiban kell helyreigazítanunk, hogy 1820-tól 1826-ig — azaz a Mohácsi vészig — a vármegye alispánja a Mohácsnál elesett Rákóczy György volt, Rákóczy György tehát csak 1526-tól kezdve lehetett alispán. Megjegyezzük, hogy akkor még nem volt a vármegyének két alispánja.

Ugyan-e lapon, kissé alább a Rákai családról van szó s ebben mondatik, hogy 1520-tól Rákay — (csak hogy itt Mihálynak van nevezve) alispán Mohácsnál esett el. — És hogy emlékeztetem helyes uton jár, midőn azt állítom, miszerint az a Mohácsnál elesett Rákay alispán György volt és nem Mihály; megerősíti könyvünk történeti része

a 379 lapon az alulról számított 4-ik sorban a hol azt olvassuk, hogy a török elleni hadjáratra készülöben a Pataki mezőn választá a felkelt nemesség az egyes csapatvezetőreket a pánefős lovasságnál Rákai György alispánt.

Nagy sajtó hiba van továbbá a Rákóczy családról szóló cikk alulról számított 6-ik sorában, hogy a II. Rákóczy Ferenc első fia Lipót György született 1606-ban — tehát valóságos „filius ante patrem”, mert maga Rákóczy Ferenc 1676-ban született. Nyilván tehát az 1606 helyett 1696 olvasandó.

A Szentmariay családból (541 l.) — nem József — (a ki katonai volt), de Imre viselt a vármegyénél esküdséget. Megemlítésre méltó lett volna azonban 3-ik testvérök Pál is, a ki Martinovics és társai közt a Budai vármezőn lefejeztetett.

Ugyan e lapon a Szervický családnál tévesen állítatik, hogy 1700-ban (a többi közt) Zavadkán, Topolovkán és Hegedűs falván földesúr bírtokos volt, mert ezeket néhai Szervický György a múlt század ötvenes éveiben a Szirmay féle eszdőtömegből árverésen vette meg.

(Folyt köv.)

Matoiai Etele.

NYILT-TÉR.

Nyilvános köszönet.

Az izr. nőegylet f. é. április hó 25-ik napján tartott évi közgyűlésen, hajlott koromra és éitem aikonyára való hivatkozással — bejelentem, hogy 26 évi elműködésem után szükségét érzem annak, hogy fiatalabb erők kezeibe tegyem le ezen engem eddig mindig megtisztelt elnöki tisztségem.

Köszönetemnek óhajtok ez uton kifejezést adni ezen egylet minden egyes tagjának, hogy működésem egész ideje alatt nehéz körülmények közepette is, támogatni és netáni hibáim iránt elnézéssel lenni szívesek voltak.

Isten áldását kérve az egylet összes tagjára maradtam szeretettel

Özv. Teich Zsigmondné.

Szül. Thoman Antonia.

Bucsuszó.

Mindazoktól, kik itt tartózkodásom alatt barátságukkal és ismerettségükkel megtiszteltek, Sátoraljai helyből való végleges távozásom alkalmából ezuton bucsuzom el.

Sátoraljai hely, 1909. május 2.

Nagy Z. Sándor,
mérnök.

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Dr. Csizy Béla ügyvédi irodáját folyó évi április 23-ától Kazinczy-utca 36. szám alá (Pataky Miklós féle ház) helyezte át.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

„DIAPHAN“
ablak diszfestészet után-
zatu papir kapható
Landesmann M. és Tsa
könyvkereskedésében.

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték
1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:

Székely és Társa Kassa

lér tőke ennek 1908. évi december 10. napjától járó 6 százalékos kamata és 50 korona 30 fillér jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett, továbbá a kiscsigándi 150. sz. tjkvi betétben A. I. 1. 2. és A. II. 1. sorszám alatt felvett ingatlanokra nézve ezennel csatlakozó végrehajthatóknak kimondott:

a) a bodrogközi takarékpénztár 2000 korona tőke és jár.,
b) a sátoraljaújhelyi takarékpénztár 109 korona tőke és jár.,
c) Rübner Herman 100 korona tőke és jár.,
d) Zvack J. és társa javára 530 korona tőke és jár.,
e) Weisz Vilmos javára 805 kor.

10 fillér tőke és jár. iránti követelésének kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a és az 1908. évi XLII. t.-c. 21. és következő §§-ai értelmében a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék és a királyhelmezi kir. járásbírósg területén fekvő a) a kiscsigándi 391. sz. tjkvi betétben A. I. 354. 355. hrszám alatt felvett ingatlanokból Piko Lajosné szül. Jaczkó Etelkát illető egy negyed 1/4-ed részre 320 korona,

b) a kiscsigándi 150. sz. tjkvi betétben A. I. 236. 237. hrszám alatt felvett és Friedmann Gyuláné nevére álló ingatlanra 38 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte éshogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1909. évi június 14-ik napjának d. e. 10 órájkor Kiscsigánd községében tartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 32 korona, 203 korona, és 3 korona és 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál törént előleges letétét igazoló elismerényt annak átszolgáltatni. Az ingatlanok a kikiáltási árkétharmad részén alul eladatni nem fognak. A bánatpénz kiegészítendő.

Királyhelmezi, a kir. járásbírósg mint tjkvi hatóság, 1909. évi apr. 8.

Gábel, kir. járásbíró.

Köhögés!

Aki arra nem vigyáz, vétkezik a saját élete ellen.

Kaiser-féle**Mell-Caramella**

a 3 fenyőfával.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség hurut, nyálkásodás és gége hurut ellen.

4512 közjegyzőileg hiteltelített bizonyítvány bizonyítja, hogy megtartják, amit megígérnek.

Egy csomag ára 20 és 40 fill.

Hrabéczy Kálmán drogériája Sátoraljaújhely.

Egy ügyes varróleány háza k hoz ajánlkozik varrni. Czím a kiadóhivatalban.

Két fiu tanulónak és egy pénztárosné a z o n n a l felvétetik Behyna Testvéreknél.

Eladó

butorok és villanycsillárok. Megtekinthetők folyó hó 7-én, pénteken egész nap Szöllősy Tivadornál.

17/4—908. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Első gazdasági gépgyár részvénytársaság budapesti cég végrehajthatóknak Piko Lajosné és Friedmann Gyuláné végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtható kérvénye következtében a végrehajtási árverés 4437 korona 48 fill.

Pályázati hirdetmény.

Méltóságos Báró Waldbott-Bassenheim Frigyes ur 140 katasztrális hold termő szőlőjének a f. évben várandó szüretéhez szükségendő mintegy 1500—2000 darab gönczi hordó szállítására ezennel pályázat hirdettetik.

A szállítási feltételek az uradalmi számtartói hivatalban, Tolcsváu megtekinthetők, a hol ennek ellenében az ajánlatok is elfogadtnak az egész mennyiségre, avagy egy részre is, a mi azonban 400 darab hordó szállításnál kevesebb nem lehet.

Uradalmi számtartóság Tolcsva.

Hirdetmény.

A sátoraljaújhelyi kerületi munkásbiztosító pénztárhoz 3 korona napidíj mellett, egyelőre ideiglenesen, egy díjkor felvétetik.

Feltételek: Nagykorúság, jóírás, irodai teendőkből jártasság, amennyiben a felveendő egyén behajtásokkal is fog bizatni, 300 korona óvadék kívántatik.

Pályázati határidő május hó 8.

A sajátkezüleg irandó pályázatok a pénztárhoz személyesen adandók be.

Kávéházi

berendezés azonnal eladó. A volt kávéházi helyiség pedig bolti c z é l r a lakással együtt szintén azonnal kiadó. — Bővebbet Molnár

István utca 10. szám alatt.

**A gyermekvédő-ligának
jövendelő.**

≡ Az Országos ≡
Gyermekvédő-liga

LEVÉLPAPIRJA

csinos dobozokban
≡ kaphatók ≡

Landesmann Miksa
könyvkereskedésében.

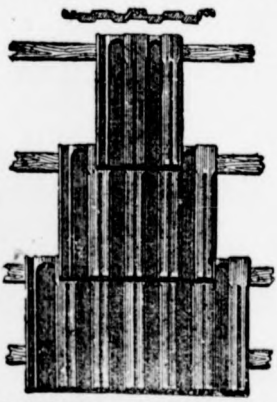
Ajánljuk a t, építő, építész és műszaki szakmák szives tigyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen környezetbarát

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Szalmóczi mész- és agyagipar
részvénytársaság Sátoraljaújhely.
Sürgönycim: Mészársaság. Telefon 32. sz.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserép.

BOHN NAGYKIKINDAI CSEREPE.

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni!

Képviselők kerestetnek.

B O H N T É G L A G Y Á R, N A G Y K I K I N D A.